

Νο II.

ΤΟ ΊΣΟΝ ΤΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΚΑΠΛΑΝΗ.

Εἰς τὸ ὄνομα τῆ Πατρὸς καὶ τῆ Ὑἱ, καὶ τῆ ἁγίας Πνεύματος, αἰμήν. Ἐν ἔτει τῷ Σωτηρίῳ αἰωσ' 1806 μηνὸς Αὐγύστου ἰε' 15. Ἐγὼ ὁ Ζώης Κωνσταντῖνος Καπλάνης, ἐξ Ἰωαννίνων, ἐκ τῆς Κώμης Γραμμένο, εὐρισκόμενος εἰς Μόχαν, καὶ ἔχοντας θεῶ ἐλέει σῶν τὸν νῦν με, καὶ ὑγιᾶς τὰς φρένας με, καὶ ἀπάσας με τὰς αἰσθήσεις σοχαζόμενος δὲ τὴν παρῶσαν τῆ θανάτου ἀδελφὸν καὶ ἀπρόοπτον, καὶ φοβούμενος μὴν ἤθελέ μοι συνέβη αἰφνιδίως ὁ θάνατος, καὶ ἤθελον μείνη ἀδιάτακτα τὰ ὑπάρχοντά με, διὰ τῆτο ἐκθέτω τὴν παρῶσάν με ἐσχάτην βεβλήν, καὶ γνώμην, καὶ Διαθήκην με, διαθέτων ἐκείνο ὅπῃ μοι ἐχάρισεν εἰς τὸν δὲ τὸν μάταιον Κόσμον ἢ ἄκρᾳ εὐσπλαγχνία τῆ Παντοδυνάμου Θεῶ, ἐκ τῶν ἰδίων με κόπων. Δέομαι ἔν τῆς θείας αὐτῆ ἀγαθότητος, ἵνα μοι ἐμπνεύσῃ διατάξαι ταῦτα κατ' εὐαρέσῃσιν τῆ Παναγίας αὐτῆ θελήματος, πρὸς ἀνάπαυσιν τῆς ταπεινῆς με ψυχῆς.

α.) Ἐν πρώτοις λοιπὸν συνίστημι τὴν ψυχὴν με εἰς τὴν θεῖαν εὐσπλαγχνίαν, καὶ εἰς τὴν πρεσβείαν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῆ Φυλακός με Ἀγγέλου, καὶ πάντων τῶν ἁγίων τῆς ἐρανίας βασιλείας. Ἐπειτα δίδωμι τὴν ὀφειλομένην συγχώρησιν πρὸς ἅπαντας τὰς ἀδελφούς με τὰς χριστιανούς, καὶ πρὸς ἐκείνους, οἵτινές ποτε λόγῳ ἢ ἔργῳ με ἠδίκησαν ἢ ἐπίκραναν, παρακαλῶν αὐτὰς ἐξ ὅλης με ψυχῆς καὶ καρδίας, ἵνα συγχωρήσωσι καὶ μοι τῷ ἁμαρτωλῷ εἰς ὃ, τι ὡς ἄνθρωπος πρὸς αὐτὰς ἤμαρτον ἢτε ἐν λόγῳ, ἢτε ἐν ἔργῳ.

β.) Ἀποκαθιστῶ ἐπιτρόπους με καὶ διοικητάς, καὶ ἐκπληρωτάς τῆς παρῶσης με Διαθήκης, τὰς ἐντιμοτάτας ἐγκατοίκους τῆς Ῥωσσίας καὶ προσφιλεστάτας μοι φίλους, τὸν τε εὐγενέστατον Κύριον Μαυρῶσῃν Δημητρίου Κρήτσκην Κολλέσκην Ἀσσέσορα, τὸν ἐντιμότεστον Κύριον Θεόδωρον Δημητρίου Μετσοδίτην, τὸν ἐντιμότεστον Κύριον Χριστόδουλον Μπόιννον, καὶ τὸν ἐντιμότεστον Κύριον Ἰωάννην Ταμαζάκην, τὰς

ὁποῖος παρακαλῶ θερωῶς νὰ ἀναδεχθῶσι μετὰ πάσης εὐπροαιρέτη καρδίας ταύτην μετὴν ἐπιτροπίαν, καὶ νὰ ἐξακολουθήσωσι μετὰ φιλαγνίης καὶ χριστιανικῆς ζήλης ὅλον ἐκεῖνο ὅπερ διορίζω μετὴν παρθετῶν μετὰ Διαθήκην· εἰς τὰς ὁποῖας ἀφιερώνω ὅλον μετὸ θάρρος, καὶ τὴν ἐπ' ἀγαθῶ σκοπῶ διάθεσίν με, καὶ πληροφωρῶ ἑμαυτὸν, ὅτι μετὴν συνετήντων κυβέρνησιν, καὶ φιλόκαλον ἐπίμονον παράβασιτων, τὸ πᾶν θέλη λάβει καλὸν, καὶ ποθέμενόν μοι τέλος.

γ.) Παρακαλῶ τὰς ἄνω εἰρημένους ἐπιτρόπους με ὅτι, μετὰ τὸν ἐνταφιασμόν με, νὰ κάμωσι μίαν ἐπαρίθμησιν γενικὴν, καὶ ἀκριβῆ λογαριασμόν, μετὰ πάσης εὐταξίας καὶ προσοχῆς, ὅλης με τῆς περιείας· νὰ ἐρευνήσωσι τὸ Κατάστιχόν με, εἰς τὸ ὁποῖον ἰδιοχείρως με ἔχω γεγραμμένους ὅλας τὰς χρεώσας με, ὡσαύτως καὶ ὅσας χρεωσῶ.

δ.) Μετὰ τὸ γενέσθαι τὴν εἰρημένην ἀκριβῆ ἐξερεύνησιν, θέλωσι προσπαθήσῃ οἱ ῥηθέντες ἐπίτροποι με, χωρὶς ἀναβολῆς καιρῶ, μετὴν ἔμφυτον φιλάγαθον ἐπιμέλειαν καὶ ἀγάπηντων, νὰ συνάξωσιν ἀπὸ τὰς χρεώσας με τὰ ὀφειλόμενα χρήματα· ἀπὸ ὅλα δὲ ἐκεῖνα τὰ μετρητὰ, ὅπερ ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ἤθελον συνάξῃ, πρῶτον μὲν νὰ πληρώσωσιν ὅπερ ἤθελε χρεωσῶ· ἔπειτα νὰ θέσωσιν εἰς τὸ ἐνταῦθα ἐν Μόχα βασιλικὸν Ὁρφανοτροφεῖον (βασπητάτελνοῖ δόμα), τὰ κατὰ καιρὸς ἐμβαίνοντα χωρὶς νὰ προσμένωσι διὰ νὰ συναχθῆι ὅλη ἡ ποσότης.

ε.) Θέλω οἱ ῥηθέντες ἐπίτροποι με νὰ ἐάλωσιν εἰς τὸ βασιλικὸν Ὁρφανοτροφεῖον ῥέβλια Δέκα Χιλιάδας, λαμβάνοντες Μπιλέτι ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐν Ἰωαννίνοις ἐπιτρόπων τῶν τεσσάρων ἐκκλησιῶν, λέγω τῆ ἀγίας Ἀθανασίου τῆς καὶ Μητροπόλεως, τῆ ἀγίας Νικολάας, τῆς Κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκος ἐπιλεγομένης τῆ Ἀρχιμανδρίδας, τῆς ἀγίας Μαρίνης, καὶ τῆ Ὁσπηταλίας· τὸ ὁποῖον Μπιλέτι νὰ διαλαμβάνῃ ἔσως, ὅτι αὐτὴ ἡ ποσότης κατετέθη ὑπ' ἐμῆ αἰωνίως καὶ ἀναφαιρέτως, ὁ δὲ τόκος αὐτῶν νὰ ἐξαποσέλλεται κατ' ἔτος πρὸς τὰς διαληφθέντας ἐπιτρόπους, διὰ νὰ ὑπανδρεύωσι πτωχὰ Κορίτζια, εἰς τὰ δύο

„χωρία ὀνομαζόμενα Γραμμένο καὶ Τζεντίλα. Ὅσα δὲ μετρητὰ
 „μετὰ τῆτο περισσεύσωσι γὰ ὑπανδρεύωσιν ὡσαύτως πτωχὰ
 „Κορίτζια ἐκ τῶν πλησιοχώρων χωρίων Γραμμένε καὶ Τζεντίλας.

ς.) Ὅμοίως θέλω, οἱ ῥηθέντες ἐπίτροποί μου, γὰ θέσωσιν εἰς
 τὸ αὐτὸ βασιλικὸν Ὀρφανοτροφεῖον ῥέβλια Δέκα Χιλιάδας,
 λαμβάνοντες Μπιλέτι ὡσαύτως ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐν Ἰωαννίνοις
 ἐπιτρόπων τῶν εἰρημένων τεσσάρων ἐκκλησιῶν, καὶ τῆ Ὀσπηταλίε,
 τὸ ὁποῖον γὰ διαλαμβάνη ἔτος, „ὅτι αὐτὴ ἡ Ποσότης κατετέθη
 „παρ' ἐμῶ αἰωνίως καὶ ἀναφαιρέτως ὁ δὲ τόκος αὐτῶν γὰ ἕξαπο-
 „σέλλεται κατ' ἔτος πρὸς τῆς διαληφθέντας ἐπιτρόπου, καὶ γὰ
 „διανέμεται εἰς τῆς πτωχῆς ὅπῃ ἤθελον εὔρεθῆ εἰς τὰ δύο χωρία
 „ὀνομαζόμενα Γραμμένο, καὶ Τζεντίλα.

ζ.) Ὁσαύτως θέλω, οἱ ῥηθέντες ἐπίτροποί μου, γὰ θέσωσιν εἰς
 τὸ αὐτὸ βασιλικὸν Ὀρφανοτροφεῖον ῥέβλια Δέκα Χιλιάδας,
 λαμβάνοντες Μπιλέτι ὡσαύτως ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐν Ἰωαννίνοις
 ἐπιτρόπων τῶν εἰρημένων τεσσάρων Ἐκκλησιῶν, καὶ τῆ Ὀσπηταλίε
 τὸ ὁποῖον Μπιλέτι γὰ διαλαμβάνη ἔτος, „ὅτι ἡ διαληφθεῖσα πο-
 „σότης κατετέθη παρ' ἐμῶ αἰωνίως καὶ ἀναφαιρέτως. Ὁ δὲ τόκος
 „αὐτῶν γὰ ἕξαποσέλλεται κατ' ἔτος διὰ τῆς εὐρισκομένης εἰς τὴν
 „Φυλακὴν τῶν Ἰωαννίνων, διὰ τροφὴν, ἐνδυμασίαν, καὶ ἄλλαι
 „χρῆμας αὐτῶν μὴ ὄντων δὲ Φυλακόμενων, γὰ διανέμονται ἀφιλο-
 „προσώπως εἰς πτωχῆς καὶ δυσυχῆς τῆς Πατρίδος μου Ἰωαννίνων.

η.) Ὁσαύτως θέλω, οἱ ῥηθέντες ἐπίτροποί μου, γὰ θέσωσιν
 εἰς τὸ αὐτὸ βασιλικὸν Ὀρφανοτροφεῖον ῥέβλια Πέντε χιλιάδας,
 λαμβάνοντες Μπιλέτι ἐπ' ὀνόματι τῶν τε ἐν Κωνσταντινῆ πόλει διο-
 ρισθέντων, καὶ τῶν ἐνταῦθα εἰς Μόχαν διορισσομένων κατὰ
 διαδοχὴν ἐπιτρόπων μου, τὸ ὁποῖον γὰ διαλαμβάνη ἔτος, „ὅτι αὐτὴ
 „ἡ Ποσότης κατετέθη παρ' ἐμῶ αἰωνίως καὶ ἀναφαιρέτως. Ὁ δὲ
 „τόκος αὐτῶν γὰ ἕξαποσέλλεται κατ' ἔτος εἰς τὴν ἐν τῷ ὄρει τῆ

Ἐπιτροπὴ Ἑλληνικῆς Σχολῆς, πρὸς βοήθειαν τῶν ἐν αὐτῇ διδασκόντων καὶ διδασκομένων.

δ.) Ὁμοίως θέλω, οἱ ῥηθέντες ἐπίτροποι μᾶ, νὰ θέσωσιν εἰς τὸ αὐτὸ βασιλικὸν ὀρφανοτροφεῖον ῥέβλια πέντε χιλιάδας, λαμβάνοντες Μπιλέτι ὡσαύτως ἐπ' ὀνόματι τῶν τε ἐν Κωνσταντινουπόλει διορισθέντων, καὶ τῶν ἐνταῦθα εἰς Μόχραν διορισσομένων κατὰ διαδοχὴν ἐπιτρόπων μᾶ, τὸ ὅποῖον Μπιλέτι νὰ διαλαμβάνη ἔτος, ὅτι αὐτὴ ἡ ποσότης κατετέθη παρ' ἐμῶ ἀϊωνίως καὶ ἀναφαιρέτως· ὁ δὲ τόκος αὐτῶν νὰ ἐξαποσέλλεται κατ' ἔτος εἰς τὴν ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ Ἑλληνικῆς Σχολῆς, πρὸς βοήθειαν ὡσαύτως τῶν ἐν αὐτῇ διδασκόντων καὶ διδασκομένων.

ε.) Ὁμοίως θέλω, οἱ ῥηθέντες ἐπίτροποι μᾶ νὰ θέσωσιν εἰς τὸ αὐτὸ ὀρφανοτροφεῖον ῥέβλια ἕξ χιλιάδας, ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐν Ἰωαννίνοις ἐπιτρόπων τῶν τεσσάρων ἐκκλησιῶν, τῆς ἁγίας Ἀθανασίας, τῆς ἁγίας Νικολάας, τῆς Ἀρχιμανδρίας, τῆς ἁγίας Μαρίας, καὶ τῆς Ὀσπηταλίας, τὸ ὅποῖον Μπιλέτι νὰ διαλαμβάνη ἔτος, ὅτι αὐτὴ ἡ ποσότης κατετέθη παρ' ἐμῶ ἀϊωνίως καὶ ἀναφαιρέτως· ὁ δὲ τόκος αὐτῶν νὰ ἐξαποσέλλεται κατ' ἔτος διὰ νὰ ὑπανδρεύωσι πτωχὰ Κορίτζια εἰς τὴν Πατρίδα μᾶ Ἰωάννινα, καὶ αὐτὸ νὰ τὸ ἐνεργῶσιν ἀφιλοπροσώπως.

ια.) Ὁμοίως θέλω, οἱ ῥηθέντες ἐπίτροποι μᾶ νὰ θέσωσιν εἰς τὸ αὐτὸ ὀρφανοτροφεῖον ῥέβλια δύο χιλιάδας, λαμβάνοντες Μπιλέτι ἐπ' ὀνόματι τῆς ἐν τῇ Νίζνῃ τῶν Γραικῶν Μαγιστρίας, τὸ ὅποῖον Μπιλέτι νὰ διαλαμβάνη ἔτος, ὅτι αὐτὴ ἡ ποσότης κατετέθη παρ' ἐμῶ ἀϊωνίως καὶ ἀναφαιρέτως· ὁ δὲ τόκος αὐτῶν νὰ δίδεται εἰς τὸ Νοσοκομεῖον τῆς Νίζνης, διὰ τροφὴν καὶ περίθαλψιν τῶν ἐν αὐτῷ πτωχῶν ἀδελφῶν. Τὸ αὐτὸ Μπιλέτι ἀμέσως νὰ σαλθῇ εἰς τὸ ἑκάστη Μαγιστρίον μᾶς, διὰ νὰ ἔχη τὴν φροντίδα νὰ λαμβάνη τὸν κατ' ἔτος τόκον.

ιβ.) Πρὸ δὲ τούτων θέλω, ὅτι οἱ ἀνω διορισθέντες ἐπίτροποι μᾶ, ἀπὸ τὰ πρῶτα ἄσπρα ὅπῃ ἤθελον ἔμβη, νὰ ἐξαποσείλωσιν εἰς Ἰωάννινα διὰ μέσθ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπιτρόπων μᾶ, πρὸς

τὰς ἐκεῖ ἐπιτρόπους τῶν ῥηθαιῶν τεσσάρων ἐκκλησιῶν, καὶ τῷ Ὀσπη-
ταλίᾳ, τὰς κάτωθεν ποσότητας, τὰς ὁποίας ἀφίνω νὰ δώσωσιν εἰς
τὰ μέρη καὶ πρόσωπα ὅπῃ ἐφεξῆς διορίζω, χωρὶς τινος προαήκης,
ἢ ἀφαιρέσεως.

ιγ.) Ἀφίνω νὰ δώσωσιν εἰς τὸν Πανάγιον καὶ ζωδόχον Τά-
φον τῷ Κυρίᾳ μετ' Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ μίαν Φορὰν καὶ μόνην ῥέδλια
ἑκατὸν, ὁμοίως καὶ εἰς τὸ Σίναιον Ὅρος διὰ μνημόσυνόν με.

ιδ.) Ἀφίνω νὰ δώσωσιν εἰς τὸν Ντάφυλλον σὺν τῷ ἀδελφῷ
καὶ ἀδελφῶν αὐτοῦ, υἱοῖς καὶ θυγατέρας τῷ ἑξαδέλφῳ μετ' Ἰησοῦ
Τσαφλορη ἀπὸ τὸ χωρίον Γραμμένο, κληρονομίαν διὰ μίαν
Φορὰν καὶ μόνην ῥέδλια πεντακόσια, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ μὲν
Ἀρσενικά νὰ λαμβάνωσιν ἀνὰ μερίδια δύο, τὰ δὲ θηλυκὰ ἀνὰ ἓν.
Καὶ εἰάν οἱ ῥηθέντες ἤθελον ἀποθάνη, νὰ δίδωνται εἰς τὰς κληρονό-
μουςτων κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἀνὰ δύο δηλ. καὶ ἓν.

ιε.) Ἀφίνω νὰ δώσωσιν εἰς τὸν Ἀναστάσιον καὶ Ζώην, υἱοῖς
τῷ ἑξαδέλφῳ μετ' Ἰωάννη Κρανᾷ, καὶ εἰς τὰς ἀδελφὰς αὐτῶν
ἀπὸ χωρίον Γραμμένο, κληρονομίαν διὰ μίαν Φορὰν καὶ μόνην
ῥέδλια πεντακόσια, διανεμόμενα αὐτοῖς ὡς ἀνωτέρω ἀνὰ δύο
καὶ ἓν. Ἐάν δὲ οἱ ῥηθέντες ἤθελον ἀποθάνη, ὡσαύτως νὰ δίδωνται
εἰς τὰς κληρονόμουςτων κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

ισ.) Ἀφίνω νὰ δώσωσιν εἰς τὴν Λάμπραν Νικολάε Κα-
πλάνη, πρώτην ἑξαδέλφην μετ' ἀπὸ τὸ χωρίον Γραμμένο, κλη-
ρονομίαν διὰ μίαν Φορὰν καὶ μόνην ῥέδλια πεντακόσια· εἰάν δὲ
ἢ ῥηθεῖσα ἑξαδέλφη μετ' ἤθελον ἀποθάνη, νὰ δώσωσιν εἰς τὰς κλη-
ρονόμους αὐτῆς, διανεμόμενα εἰς τὸν αὐτὸν τρόπον, τὰ μὲν ἄρσενικὰ
ἀνὰ μερίδια δύο, τὰ δὲ θήλη ἀνὰ ἓν.

ιζ.) Ἀφίνω νὰ δώσωσιν τῷ Ἀναστάσῳ τῆς Πανόριαις σὺν
ταῖς ἀδελφῶν αὐτοῦ, ἀπὸ τὸ χωρίον Γραμμένο, κληρονομίαν διὰ
μίαν Φορὰν καὶ μόνην ῥέδλια πεντακόσια· εἰ μὲν καὶ ἀδελφῶν
δὲν ἔχη, νὰ δίδωνται τῷ ἰδίῳ. Καὶ εἰάν αὐτὸς ἀποθάνη, νὰ δώσωσιν
εἰς τὰς κληρονόμους τας, διανεμόμενα, ὡς εἴρηται, εἰς μὲν τὰ ἀρσε-
νικὰ ἀνὰ μερίδια δύο, εἰς δὲ τὰ θηλυκὰ ἀνὰ ἓν.

ιη.) Ἀφίνω νὰ δώσωσιν εἰς τὰ τέκνα τῆς ἐξαδέλφης μου Ζωήτζας Τζαφλορη ἀπὸ τὸ χωρίον Γραμμένο, κληρονομίαν διὰ μίαν καὶ μόνην Φορὰν ῥέβλια Πεντακόσια. Ἐὰν δὲ αὐτὰ ἀποθάνωσι, νὰ δίδωνται εἰς τὰς κληρονόμους αὐτῶν κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον, ἢτοι ἀνά δύο καὶ ἓν.

ιβ.) Ἀφίνω νὰ δώσωσι τῷ ἐξαδέλφῳ μου Παναγιώτῃ Παπαῖ Στερίε ἀπὸ τὸ χωρίον Τζεντίλα, κληρονομίαν διὰ μίαν καὶ μόνην Φορὰν ῥέβλια Πεντακόσια. Ἐὰν δὲ αὐτὸς ἀποθάνῃ, νὰ δίδωνται εἰς τὰς κληρονόμους τες, εἰς μὲν τὰ ἀρσενικὰ ἀνά μερίδια δύο, εἰς τὰ θηλυκὰ δὲ ἀνά ἓν.

κ.) Ἀφίνω νὰ δώσωσι τῷ ἐξαδέλφῳ μου Θεοδώρῳ Παπαῖ Στερίε ἀπὸ τὸ χωρίον Τζεντίλα, κληρονομίαν διὰ μίαν καὶ μόνην Φορὰν ῥέβλια Πεντακόσια. Ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ αὐτὸς, ὡσαύτως καὶ δίδωνται εἰς τὰς κληρονόμους αὐτῶ, ὡς εἴρηται, ἀνά δύο καὶ ἓν.

κα.) Ἀφίνω νὰ δώσωσιν εἰς τὰς υἱὰς καὶ θυγατέρας τῆς ἐξαδέλφης μου Στεφάνης Παπαῖ Στερίε ἀπὸ τὸ χωρίον Τζεντίλα, κληρονομίαν διὰ μίαν καὶ μόνην Φορὰν ῥέβλια Πεντακόσια, διανεκόμενα αὐτοῖς, ὡς ἀνωτέρω, ἀνά δύο καὶ ἓν. Καὶ ἂν αὐτοὶ ἀποθάνωσι, νὰ δίδωνται ὡσαύτως εἰς τὰς κληρονόμους των.

κβ.) Ἀφίνω νὰ δώσωσι τῷ ἐξαδέλφῳ μου Σταμέλῃ ἀπὸ τὸ χωρίον Τζεντίλα, κληρονομίαν διὰ μίαν καὶ μόνην Φορὰν ῥέβλια Πεντακόσια. Ἐὰν δὲ ὁ ῥηθεὶς ἐξαδέλφος μου ἀποθάνῃ, νὰ δίδωνται εἰς τὰς κληρονόμους τες, κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον ἀνά δύο καὶ ἓν.

κγ.) Ἀφίνω νὰ δώσωσιν εἰς τὸν ἀδελφὸν τῆς ἐξαδέλφης μου Διονυσίας, ὅπῃ εἶναι εἰς τὸ Κελλίον τῶν Λεγδατίσσιων εἰς τὸ Ἀρχιμανδρεῖον, κληρονομίαν διὰ μίαν καὶ μόνην Φορὰν ῥέβλια πεντακόσια, τὰ ὅποια νὰ τὰ μοιραθῇ μετὰ τὰς ἀδελφάς τες ἀνά δύο καὶ ἓν. Ἐὰν δὲ αὐτοὶ ἀποθάνωσι, νὰ δίδωνται εἰς τὰς κληρονόμους τῶν ὡς ἀνωτέρω.

κδ.) Ἀφίνω νὰ δώσωσι τῇ ἐξαδέλφῃ μου Ζωήτζα Παπαῖ Στερίε, σὺν ταῖς λοιπαῖς ἀδελφαῖς αὐτῆς, ἀπὸ τὸ χωρίον Τζεντίλα, κληρονομίαν διὰ μίαν καὶ μόνην Φορὰν ῥέβλια πεντακόσια. Ἐὰν δὲ αὐτὰ ἀποθάνωσι, νὰ δίδωνται εἰς τὰς κληρονόμους τῶν. Εἰς μὲν τὰ ἀρσενικὰ ἀνά μερίδια δύο, εἰς δὲ τὰ θήλη ἀνά ἓν.

κε.) Ἄρῳ νὰ δώσῃται εἰς τὰς ἐφ' ἡμετέρας ὅπῃ εὐρίσκονται εἰς τὴν Πατρίδα μὲ Ἰωάννινα εἰς τὰς Ἐκκλησίας, διὰ μίαν Φορὰν καὶ μόνην, δηλαδή, εἰς τὰς Ἱερᾶς τῆς Μητροπόλεως ἑξῆς δώδεκα, τῆς ἁγίας Νικολάου ἑξῆς δώδεκα, τῆς Ἀρχιμανδρίου δώδεκα, τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης ἑξῆς, τῆς ἁγίας Μαρίνης ἑξῆς δώδεκα, τῆς Περιβλέπτου δώδεκα, καὶ εἰς τὸ χωρίον μὲ Γραμματεῖο τῶν ἁγίων Ταξιαρχῶν ἑξῆς δώδεκα, διὰ μνημόσυλόν μὲ.

κς.) Πρὸς τέτοις ἀναμνημονεύων ἐπιβεβαιῶ, ὅτι ἐπειδὴ ἡ παντοδύναμος ἀγαθότης τῆς ἁγίας Θεᾶ, κατὰ τὸν ἀνέκαθεν πόθον, καὶ ἐγκάρδιόν μὲ ζῆλον, μὲ ἠξίωσεν ἔτι ζῶντα, καὶ ἐσύστησα τὸ εἰς τὴν Πατρίδα μὲ Ἰωάννινα ἑλληνικὸν καὶ ἐπισημονικὸν Σχολεῖον, ἐν ᾧ πρὸ χρόνων ἤδη παραδίδονται μαθήματα, τὸ ὁποῖον ἐξερέωσα, κατ' ὅσον ἦν δυνατόν, μὲ Συνοδικόν, Πατριαρχικόν Σιγγιλιῶδες Γράμμα, διὰ νὰ ἤθελεν ἔχει, θεῖα συνάρσει, αἰώνιον τὴν μονιμότητα καὶ διάρκειαν πρὸς κατὰ μέρος Φωτισμὸν τῆς ἐκπεπτωκότος Φιλτάτης γένου μὲ. Ἐπιβεβαιῶ, λέγω, ὅτι δι' αὐτὸ τὸ Σχολεῖον μὲ κατέθεσα ἰδιοχέρως μὲ, ἐν τῷ αὐτῷ βασιλικῷ ὀφθαλμοτροφείῳ ἑξῆς ἑκατὸν χιλιάδας, τῶν ὁποίων τὸ Μπιλέτι διαλαμβάνει ἔτος, „Ὅτι αὐτὰ ἐναπετέθησαν παρ' ἐμῆ αἰωνίως καὶ ἀναφαιρέτως ὁ δὲ τόκος αὐτῶν λαμβανόμενος εἰς δύο Φοραῖς τοῦ χρόνον, νὰ ἐξαποσέλλεται εἰς τὴν Πατρίδα μὲ Ἰωάννινα, πρὸς τὰς ἐπιτρόπας τῆς αὐτῆς Σχολαίας μὲ διὰ νὰ δίδονται οἱ μισθοὶ τῶν διδασκάλων δηλ. τῷ μὲν πρώτῳ διδασκάλῳ γρόσσια δύο χιλιάδας κατ' ἔτος τῷ δὲ δευτέρῳ γρόσσια χίλια κατ' ἔτος, καὶ τῷ τρίτῳ πεντακόσια. Ἐπι δὲ νὰ δίδονται ἀνὰ ἑκατὸν πενήτηκοντα γρόσσια εἰς πέντε πτωχοὺς Μαθητὰς εὐφυεῖς, καὶ δεξιᾶς εἰς μάθησιν, ἐπιμελημένους τῆς ἐαυτῶν προκοπῆς καὶ ἐπιδόσεως. Καὶ προσέτι νὰ δίδονται ἀπαρατήτως ἀνὰ ἑκατὸν πενήτηκοντα γρόσσια εἰς τέσσαρας Μαθητὰς, ὄντας ἐκ τῆς χωρίας μὲ Γραμματεῖο. Ἐπὶ τέτοις νὰ δίδεται καὶ ἐνὶ Ἱεροκλήρῳ Διδασκάλῳ μισθὸς ἐτήσιος γρόσσια πεντακόσια, ἵνα ἀμέριμος ὢν τῶν πρὸς τὴν χρείαν, διδάσκη χρονικῶς ἐπ' Ἐκκλησίας τὰς χριστιανέας. Καὶ ἂν ποτε γένηται ἔλλειψις τῆς τοιαύτης Ἱεροκλήρῳ Διδασκάλου, νὰ μεταρᾶζονται καὶ αὐτὰ εἰς πτωχοὺς Μαθητὰς εὐφυεῖς καὶ ἐπιμελεῖς

πρὸς ἐπίδοσιν. Ἐτι θέλω ἀπαραιτήτως, εἰς τὸ αὐτὸ Σχολεῖόν με να
Φροντιῶν παρὰ τῶν Ἐπιτρόπων με, καὶ εἰς ἕτερος διδάσκαλος
προκομένος εἰς Διαλέκτας, διὰ να διδάσκη ἐν αὐτῷ ἐν πρώτοις τὴν
Λατινικὴν Διάλεκτον, ὡς Μητέρα γλωσσῶν, ἐπομένως δὲ καὶ
τὴν Ἰταλικὴν, καὶ Γαλλικὴν, ἢ καὶ Γερμανικὴν. Ὁμοίως
θέλω, ὅτι οἱ Ἐπίτροποί με να ἔχωσιν αἰείποτε Φροντίδα να ἀποκα-
θισῶσι καὶ διδάσκαλον τῶν κοινῶν Γραμμάτων εἰς τὸ χωρίον
Γραμμένο.

κζ.) Τὸ αὐτὸ Σχολεῖόν με τὸ ἔχω σὺν θεῷ, πεπρoικισμένον
καὶ με βιβλία ἀρκετὰ παντοῖς εἶδους, καὶ με ὄργανα Μαθηματικά,
τὰ ὅποια ἐπρόβλεψα καὶ ἐφρόντισα ἀπὸ τε Βιέννης καὶ Παρι-
σίς διὰ τῆ ἐξοχωτῆ ἐν Ἰατροφιλοσόφοις Κυρίῃ Ἀδαμαντίῃ
Κοραῇ καὶ τὰ ὅποια ἐπιθυμῶ να ἐναποτεθῶσιν εἰς βιβλιοθήκην
λιθόκτισον, θόλινον, καὶ σιδηρόθυρον πρὸς ἀσφάλειαν, διὰ να εἶναι
αἰείποτε πρὸς χρῆσιν τῶν τε διδασκάλων καὶ μαθητῶν, μετὰ εὐτα-
ξίας μὲν τοι, καθὼς καὶ τὸ Ἱερὸν Σιγγίλιον ἐντέλλεται.

κη.) Τὸ αὐτὸ Σχολεῖόν με τὸ ἐπρoίκισα ἤδη με κτίριον ἐυρύ-
χωρον, ἀρκετὸν διὰ τὴν κατοίκησιν τῶν διδασκάλων, ὑποδιδασκά-
λων, καὶ ὑποτρόφων, καὶ διὰ τὴν τῶν μαθημάτων παράδοσιν.

κθ.) Εἰς τὸ αὐτὸ Σχολεῖόν με θέλω μετ' ἀποφάσεως, να
ἀκολουθῶ αἰείποτε ἢ εὐταξία καὶ καλὴ εὐρυθμία καὶ διόρησις, τὴν
ὅποιαν διατάττει τὸ Συνοδικὸν Σιγγιλιῶδες Γράμμα, ἀπαρалаκ-
τως καὶ ἀμεταποιήτως, καὶ μηδεὶς μηδέποτε, ὅποιδῆποτε ἐπαγγελ-
ματος καὶ τάξεως ἢ θελε τολμήσῃ να διαφθείρῃ, ἢ διασείσῃ καὶ με-
τατρέψῃ τὴν παρὰ τῆς ἀγιοτάτης Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ παρ' ἐμῶ τῆ
ταπεινῆ ἀποφασισθεῖσαν, καὶ καλῶς διαταγῆσαν εὐταξίαν.

λ.) Πρὸς τέτοις ἀναμνημονεύω, ὅτι ζῶν ἔτι κατέθεσα Ἰδιοχεί-
ρως εἰς τὸ αὐτὸ Βασιλικὸν Ὀρφανοτροφεῖον ἑβδελια Δέκα Χιλιά-
δας, τῶν ὁποίων τὸ Μπιλέτι διαλαμβάνει ἔτως, „ὅτι κατετέθησαν παρ'
ἐμῶ αἰωνίως καὶ ἀναφαιρέτως· ὁ δὲ τόκος αὐτῶν να ἐξαπρoέλλεται
κατ' ἔτος εἰς τὰς Ἐπιτρόπους τῆ Νοσοκομεία, τῆ ἐν τῇ Πατρίδι με

„Ἰωάννινα, πρὸς περίθαλψιν τῶν ἐν αὐτῷ εὕρισκομένων ἀσθενῶν·
Καὶ τῆτο νὰ ἀκολουθῆται ἀείποτε ἀπαράλλάκτως καὶ ἀμεταθέτως,
κατὰ τὴν διαταγὴν τῆ Πατριαρχικῆ Συνοδικῆ Σιγγιλιώδης Γράμ-
ματος.

λα.) Προσέτι λέγω, ὅτι εἰάν ἤθελεν ἀκολουθήσῃ ζημία ἀπὸ τὰ
Βερεσέδια ὅπῃ μοὶ εὕρισκονται, καὶ δὲν ἀναπληρῆται ἡ Ποσότης, διὰ
νὰ βαλθῶσι τὰ ὅσα ἀνωτέρω διορίζω λάσσα· οἱ ἐδῶ Ἐπίτροποί μου
τότε, ἄς ἔχῃσι τὴν ἀδειαν νὰ ἐλαττώσωσιν ἀπὸ ὅσα διορίζω, κατὰ
ἀναλογίαν· ὅσα ὅμως διορίζω νὰ σαλθῶσιν εἰς τὴν Πατρίδα μου, διὰ
κληρονομίαν τῶν συγγενῶν μου, καὶ τοῖς ἐφημερίοις διὰ μνημόσυνόν
μου, αὐτὰ νὰ σαλθῶσι σῶα κατὰ τὴν δίορησίν μου. Ὡσαύτως νὰ μένη
ἀκέραιον καὶ δι' ὅλα ἄψαυτον, καὶ τὸ λάσσον τῆ τε Σχολεία μου, καὶ
τῆ Νοσοκομεία, ὡς ἐπικεκυρωμένα ὑπὸ τῆ Συνοδικῆ Σιγγιλιώδης.

λβ.) Προσέτι λέγω, ὅτι ἀφ' ἧ συναχθῶσιν ὅλα μου τὰ Βερεσέ-
δια, καὶ θέσωσιν οἱ Ἐπίτροποί μου τὰ ὅσα διορίζω εἰς τὸ Βασιλικὸν
ὀρφανοτροφεῖον, καὶ ἐξαποσείλωσιν εἰς τὴν Πατρίδα μου τὴν κληρο-
νομίαν πρὸς τῆς συγγενεῖς μου, ὡς ἀνωτέρω διέταξα· εἰάν ἤθελον
περισσεύσῃ ἄσπρα, θέλω νὰ βαλθῶσι καὶ αὐτὰ εἰς τὸ αὐτὸ Βασιλι-
κὸν ὀρφανοτροφεῖον, καὶ νὰ ληφθῆ Μπιλέτι διαλαμβάνον, „Ὅτι
„αὐτὴ ἡ Ποσότης κατετέθη παρ' ἐμῆ αἰωνίως καὶ ἀναφαιρέτως· ὁ δὲ
„τόκος αὐτῶν ἐτήσιος, νὰ ἐξαποσέλλεται εἰς τῆς διορισθέντας Ἐπι-
„τρόπους τῆ Σχολεία μου, διὰ νὰ τὸ διανέμωσιν εἰς τῆς πλέον ἐνδεεῖς
Μαθητὰς, ἔχοντας Πνεῦμα δεξιὸν καὶ εὐφυές, καὶ ἐπιμελεμένους
πρὸς προκοπὴν.

λγ.) Προσίθημι ἔτι καὶ τῆτο, ὅτι ἀνποτε ἡ ἐνταῦθα ὀρθοδο-
ξία καὶ Αὐτοκρατορικωτάτη Βασιλεία ἤθελε θελήσῃ διὰ νὰ ὅλα
γοσεύσῃ τῆς τόκους εἰς τοιαύτην περίεασιν, οἱ διορισθέντες εἰς
Ἰωάννινα Ἐπίτροποί μου, νὰ κάμνωσι λογαριασμὸν, ὅπῃ νὰ δίδωται

ἡ Ποσότης τῶν Σχολείων σῶα καὶ ἀνελλιπή, ὡσαύτως καὶ τῶν Νοσοκομείων ἡ δὲ ἐλλάττωσις νὰ γίνεται εἰς τὰ ἄλλα λάσσα.

λδ.) Ἐπὶ τέτοις λέγω, ὅτι ὅσα γράμματα ἤθελον εὐρεθῶσιν εἰς τὸν ὄνδα μῶ, ὅπῃ νὰ διάλαμβάνωσι περὶ δοσοληψίας, εἰς δὲ τὸ Κατάσιχόν μῶ δὲν ἤθελον εἶναι σημειωμένα μετὰ τὸ ἴδιόν μῶ χέρι, τὰ τοιαῦτα νὰ εἶναι ἄκυρα, καὶ νὰ λογίζονται ὡς ἔδεν. Ἐπειδὴ τὸ μόνον βέβαιον καὶ καθαρὸν εἶναι τὸ Κατάσιχόν μῶ, καὶ εἰς αὐτὸ οἱ Ἐπίτροποι μῶ θέλουσιν ἔχει ὅλην τὴν πίσιν καὶ βεβαιότητα. Τὰ δὲ λοιπὰ γράμματα ὅπῃ προείπον, νὰ δωθῶσι τῷ πυρὶ, καὶ νὰ μὴ ἐγχειρισθῶσι τινὶ κανένα, διὰ νὰ μὴ συνέβη ἐκ τῆς κάμμια ἀδικία.

λε.) Τελευταῖον λέγω, ἀφ' ἧς οἱ ἐδῶ ῥηθέντες Ἐπίτροποι μῶ ἐκτελέσωσιν ὅλα τὰ τῆς παρῶσης διαταγῆς μῶ, τὴς παρακαλῶ, ὅπῃ μὲ πρῶτον νὰ γράψωσιν εἰς Ἰωάννινα, πέμποντες καὶ ἴσον τῆς παρῶσης μῶ Διαθήκης πρὸς τὴς ἐκεῖ Ἐπιτρόπους τῶν διαληφθέντων τεσσάρων Ἐκκλησιῶν, καὶ τῶν Νοσοκομείων διὰ νὰ ἀποκαταστήσωσιν ἐκεῖνοι ἐδῶ ἐπιτρόπους, ὁποῖος εὐδιακρίνωσιν ἐκ τῶν συμπατριωτῶν μῶ, πρὸς τὴς ὁποῖος οἱ αὐτοὶ ἐδῶ Ἐπίτροποι μῶ θέλουσιν ἐγχειρίσει τὰ ἄνω εἰρημένα Μπιλέτα, ὡσαύτως καὶ τὸ ἴσον τῶν Ἱερῶν Σιγγιλιώδους Γράμματος, διὰ νὰ λαμβάνωσι τὴς χρονικὰς τόκους, καὶ νὰ τὴς ἐξαποσείλωσι μετὰ τὸ ὠφελιμώτερον, διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐπιτρόπων, πρὸς τὴς εἰς Ἰωάννινα γενικὰς διαληφθέντας Ἐπιτρόπους, ὅπῃ νὰ διανέμονται κατὰ τὴν ῥηθεῖσαν διαταγὴν μῶ ἡ δὲ ἐπιτροπία αὕτη θέλει μένει καὶ διαπέμπεται κατὰ διαδοχὴν διὰ πάντα, καθὼς τὸ Ἱερὸν Σιγγίλιον διατάττει.

Ἰδὲ θεῖα χάριτι ἐτελείωσα τὴν διάταξιν τῆς Διαθήκης μῶ, γεγραμμένην κατὰ τὴν παρῶσαν ἔκθεσιν, καὶ ὑπογεγραμμένην μετὰ τὸ ἴδιόν μῶ χέρι, ἐπικεκυρωμένην τε τόσον μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς σφραγίδος μῶ, ὅσον καὶ μετὰ μαρτυρίας ἀξιόπιστων ὑποκειμένων. Ὅθεν ἀναιρῶντας πᾶσαν ἄλλην προγεγονέναν διαθήκην μῶ, λέγω, ἡ αὕτη εἶναι ἡ ἐσχάτη καὶ τελευταία, καὶ Κυρία, καὶ καθολικὴ θέλησις, καὶ γνώμη, καὶ ἀπόφασις καὶ Διαθήκη μῶ, ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων.

ἢ ὅποια νὰ ἔχη ὅλην τὴν ἰσχὺν, καὶ τὸ κῦρος ἐνώπιον παντὸς Κρι-
τηρίου καθεσῶτος ἐπὶ τῆς γῆς, ὡσεὶ μηδένα, μηδὲ ὅσα διέταξα παρα-
σαλεύειν, καὶ ἀνατρεπεῖν, μηδὲ τὰς διαληφθέντας Ἐπιτρόπους μὴ
παρενοχλεῖν, ἢ ἐξετάζειν, ἢ ἀναλογισμὸς ζητεῖν ἐπὶ ὁποιαδήποτε
αἰτία καὶ προφάσει. λοιπὸν παρακαλῶ καὶ αὐτοὶς ὀλοφύχως τὴν
χορείαν τῶν Κυρίων μὴ Ἐπιτρόπων, ὅπως νὰ πράξωσι καὶ νὰ παρα-
σαθῶσι μὲ χριστιανικὸν ζῆλον, μὲ φιλαγάθον ἀγάπην, καὶ μὲ πᾶσαν
ζέσσαν προθυμίαν, διὰ νὰ ἐκπληρωθῶσιν ἀπαραλλάκτως ἅπαντα
τὰ παρ' ἐμῶ ἐν αὐτῇ διορισθέντα τε καὶ ἀποφασισθέντα. Καὶ εἶμαι βέ-
βαιος, ὅτι μὲ τὴν συνετὴν παράστασιν καὶ διοίκησίν των τὸ πᾶν θέ-
λει λάβει ἀγαθὸν τέλος· διὰ δὲ τὰς κόπας των, ὁ Πανάγιος Θεὸς,
ὁ ἀξιοχρεὸς τῶν φιλαγάθων μιθαρποδότης, θέλει τοῖς ἀντιβραβεύ-
σει τὰς ἀξιοπρεπεῖς ἀντιμιθείας ἐν τε τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ
μέλλοντι. Ἄυτη μὴ ἡ Διαθήκη, ὡς ἄνωθεν κοινῶς διαλαμβάνει, κα-
τεσθῶθη κατὰ τὴν ἐμὴν θέλησιν, γνώμην, καὶ εὐαρέστησιν· διὸ βε-
βαιῶν αὐτὴν καὶ ἰδιοχείρως ὑπογράφουμαι, καὶ μὲ τὴν ἰδίαν μὴ
βῆλαν ἐπικυρῶ, Ζώης Κωνσταντίνης Καπλάνης.

Ἄυτη ὑπάρχει ἡ Κυρία καὶ Καθολικὴ Διαθήκη τῆς Κυρίας
Ζώης Κωνσταντίνης Καπλάνης, τὴν ὁποῖαν διέταξεν αὐτὸς κατὰ
τὴν θέλησιν καὶ εὐαρέστησίν τε, καὶ ἰδιοχείρως ὑπέγραψεν, ὡς ἄνω-
θεν, καὶ μετὰ τῆς σφραγίδος τε ἐπικύρωσεν, ἔχων τὸν νῦν αὐτῆ
σῶον, καὶ ὑγιαῖς τὰς φρένας τε, διὸ καὶ γὰρ κατὰ τὴν αὐτῆ ἐξαίτησιν
μαρτυρῶν, ὑπογράφουμαι, Ὁ τῆς ῥωμαϊκῆς Μοναστηρίας τῆς ἐν τῇ Μόσχῃ
ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας Νικολάας τῆς θαυματουργῆς τιμωμένης ἔφημε-

ριος Ἱερομόναχος Ἀγαθάγγελος Ἀδριανοπολίτης, καὶ Πνευμα-
τικός αὐτῷ Πατήρ.

Γ. Γ. μαρτυρῶ.

Σ. Μ. μαρτυρῶ.

Μ. Ξ. μαρτυρῶ.

Εἰς τὸ τέλος δὲ τῆς παρέσης Διαθήκης κάτωθεν ὑπογέγρα-
πται ἔτως.

Ἡ παρῶσα Διαθήκη με περιέχει ὀλοκλήρης Κάλλας τρεῖς εἰς
Νόμερα ἑξ· διὸ καὶ βεβαιῶν, ἐπεσφράγισα με τὴν ἀντικρυ Βελλάνμα.
Ζώης Κωνσταντίνε Καπλάνης.

Ἐτι ζῶν ὁ ἀνωθεν Ζώης Καπλάνη ἐφάνερωσε ταύτην τὴν
Διαθήκην τε εἰς τὸ ῥωμαϊκὸν τῆς Νίζνης Μαγισράτον, καὶ
ἀπεράθη εἰς τὸν Κώδικα τῷ αὐτῷ Μαγισράτε, τῷ αὐτῷ ἔτει Σε-
πτεμβρίῳ 7. ὑπὸ τὸ Νόμ: 29.

Μετὰ δὲ τὴν ἀποβίωσίν τε, οἱ Ἐπίτροποι ταύτης τῆς Διαθή-
κης τε τὴν ἐπαράσησαν πρὸς ἐπικύρωσιν εἰς τὸ κατὰ τὴν Μόχαν
αὐλικὸν Κριτήριον τῷ δευτέρῳ Δεπαρταμέντε, ὡσε καὶ ἐκπληρώθη
τῷ 1807. ἔτει Ἰανναρίῳ 24.

N° III.

Ὁμιλία ἐπικλήδαιος, ἐκφωνηθεῖσα, εἰς τὸν ἑνταφιασμὸν τῆς ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει Ζώης Κωνσταντίνης Καπλάνης, παρὰ τῆς Πνευματικῆς αὐτῆς Πατρὸς Ἀγαθολαγγέλης Ἱερομονάχου Ἀδριανοπολίτου, ἐν Μόχῳ τῷ ἰσοβ. ἔτα τῇ 22. Δεκεμβρίου.

Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων, καὶ πιστεύων τῷ Πέμψαντί με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον καὶ εἰς κρίσιν ἔκ ἐρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τῆς θανάτου εἰς τὴν ζωὴν.

Ἰωάν. 5, 24.

Πέντε τινὰ, ἀδελφοί, ἀσφαλέστατα, καὶ ἀξιωσιμώτα θεωρῶ, εἰς τὸ ἀποφαστικὸν ῥητὸν τῆς Κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ λόγον, ἀκοὴν, Πίσιν, ζωὴν αἰώνιον, καὶ κρίσιν· τὰ ὅποια διακρίνονται εἰς ἡγούμενα, καὶ ἐπόμενα· καὶ ἐκ μὲν τῆς ἀποδοχῆς καὶ τηρήσεως τῶν πρώτων τριῶν ἡγυμένων, ἀκολουθεῖ βέβαια τὸ τέταρτον, ἐκ δὲ τῆς ἀποβολῆς καὶ παραβάσεως τῶν αὐτῶν, ἔπεται ἀφεύκτως τὸ πέμπτον, καὶ συμβαίνει νὰ ἀπολλεθῇ ὁ κατ' εἰκόνα καὶ κατ' ὁμοίωσιν πλαθεὶς ἄνθρωπος. Καὶ λόγος μὲν ἑνταῦθα, εἶναι γνωστὸν τοῖς πᾶσι, ὅτι ἐννοεῖται ἡ ἀψευδὴς διδασκαλία τῆς Θεοανθρώπου Ἰησοῦ. Ἀκοὴ δὲ, ἡ ἀκρωτική δύναμις τῆς κατ' ἐνός. Ζωὴ δὲ αἰώνιος, εἶναι μία διαμονὴ τῆς ἀνθρώπου μὴ ἔχουσα πώποτε τέλος· κρίσις δὲ, εἶναι ἐκείνη ὅπως μέλλει νὰ γένη εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν τῆς Κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· σημειώσατε ὅμως, ὅτι εἰς τὴν θείαν Γραφὴν ἢ λέξεις, κρίσις, λαμβάνεται ἐνίοτε ἀντὶ τῆς, κατὰ κρίσις, κόλασις, κατὰ τὸ, „Οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες, εἰς ἀνάστασιν ζωῆς· οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες, εἰς ἀνάστασιν κρίσεως, (Ἰωάν. 5, 29). Τί δὲ ἐσὶν ἡ Πίσιν, τῆς εἶναι ἀρκετὰ δυσνόητον. Πλάτων ὁ περίφημος Φιλόσοφος ἀπέδιδε τὸν ὄρισμὸν καὶ τὴν περιγραφὴν τῆς Πίσεως διαφόρως, „Πίσιν,

λέγει, ἐσὶν ὑπόληψις ὀρθὴ τῶ ὄντος, ἔχειν ὡς αὐτὸ φαίνεται, βεβαιότητος ἡθους ἕξις ἐν καταφάσει καὶ ἀποφάσει ἐπισήμη ἀληθειῶν. τὰ ὅποια ὅλα περισσότερον διαλαμβάνει περὶ τῆς εἰς τὰ ἀνθρώπινα καὶ τῶ κόσμῳ τῶτα πράγματα πίσεως, παρὰ περὶ τῆς θείας καὶ τῆς πρὸς τὸν θεόν. Τοιοτρόπως καὶ οἱ λοιποὶ παλαιοὶ φιλόσοφοι ἀπέδιδον τὸν ὅρισμόν τῆς Πίσεως. Μόνος δὲ ὁ ἐρανοβάμων Παῦλος ὀρίζεται τὴν Πίσιν ὀρθότατα καὶ ὑψηλότατα: Πίσις, λέγει, ἐστὶν ἐλπίζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος ἔβλεπομένων ὅπῃ θέλει νὰ εἴπῃ, Πίσις εἶναι μία ὑπαρξις, καὶ μία φανέρωσις πραγμάτων, τὰ ὅποια πισεύονται μὲν καὶ ἐλπίζονται, ὅμως δὲν βλέπονται· ἐπειδὴ τὰ πράγματα ὅπῃ βλέπονται καὶ ἄκτονται δὲν χρειάζεται τελείως Πίσιν, ἀλλὰ συγκατάθεσιν καὶ παιδίῳ. Ὁ δὲ θεὸς Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, ὅσις ἐσάθη καὶ αὐτὸς ἕνας μέγας διδάσκαλος καὶ θεολόγος τῆς Ἐκκλησίας, μᾶς ἐξηγεῖται καθαρώτερα τὸν ὅρισμόν τῆς Πίσεως λέγων, Πίσις ἐξ ἀκοῆς ἐστὶν, ἢ διὰ τῆς τῶν Γραφῶν διδασκαλίας καὶ ἀκροάσεως φέρεται, ἢ ἀδίστακτος καὶ ἀδιάκριτος ἐλπίς τῶν τε ὑπὸ θεῷ ἡμῖν ἐπηγγελμένων, καὶ τῆς τῶν αἰτήσεων ἡμῶν ἐπιτυχίας· ἦγαν Πίσις ἐξ ἀκοῆς εἶναι ἐκείνη ὅπῃ προσγίνεται ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν καὶ ἀκροασιν τῶν Ἱερῶν Γραφῶν, καὶ μία ἐλπίς, χωρὶς δισταγμὸν καὶ διάκρισιν, ἐκείνων ὅπῃ μᾶς ὑπόχεται ὁ θεός, καὶ τῆς ἀπολαύσεως τῶν ζητήσεών μας· ὡσεὶ ὅπῃ ὁ λόγος, ἦγαν ἢ διδασκαλία, ἀπαιτεῖ τὴν προσεκτικὴν καὶ εὐπειθῆ ἀκοήν, καὶ ἀνάπαλιν ἢ ἀκοὴ τὸν λόγον, ἐπειδὴ πῶς πισεύουσιν ἔκ ἡκασταν; πῶς δὲ ἀκέρουσι χωρὶς κηρύσσοντος; Παραδεχθεὶς δὲ ὁ λόγος ἐν τῇ ἀκοῇ γεννᾷ τὴν πίσιν, ἢ δὲ Πίσις ἐπιφέρει ζωὴν τὴν αἰώνιον, καθὼς ἐξ ἐναντίας, ἐκ τῆς ἀθετήσεως τῶ λόγου, καὶ ἐκ τῆς παραβάσεως τῆς πίσεως ἔπεται ἀπροφασίως ἢ κατάκρισις, ταῦτόν εἶπεν ἢ κόλασις ἢ αἰώνιος. Πίσιν ὅμως ἐννοῶ τὴν διὰ λόγου καὶ ἔργου ἐνεργημένην· ἐπειδὴ ἢ Πίσις εἶναι ὁ κανὼν τῆς ζωῆς, καὶ καθὼς πισεύομεν, ἔτως πρέπει καὶ νὰ ζῶμεν, ἀλλέως ὅταν ἢ ζωὴ δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴν πίσιν, τότε ἢ πίσιν εἶναι νεκρά, καὶ ἔδεν ὠφελεῖ· τὸ λέγει ὁ θεὸς Ἰακώβος, τὶ τὸ ὄφελος, ἀδελφοί μου, ἐὰν Πίσιν τις λέγει ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχη, μὴ δύναται

ἡ Πίσις σῶσαι αὐτόν· ὡπερ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς Πνεύματος νεκρόν ἐστιν, ἔτω καὶ ἡ πίσις χωρὶς ἔργων νεκρά ἐστι.

Τοιαύτην λοιπὸν προσεκτικὴν καὶ εὐπειθῆ ἀκοὴν χρεώσῃ νὰ ἔχη πᾶς εὐσεβῆς εἰς τὴν ἀψευδῆ διδασκαλίαν τῆ Κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· καὶ ἐπομένως τοιαύτην πίσιν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχη, ὅσως ἐπιθυμῇ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἀπευκταίαν καταδίκην, καὶ νὰ ἀπολαύσῃ τὸ μακάριον τέλος τῆς Κυριακῆς ἀποφάσεως, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκέων, καὶ πισέυων τῷ πέμψαντί με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τῆ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν.

Τοιαύτην ἀκοὴν καὶ Πίσιν βέβαια εἶχε καὶ ὁ πρὸ ὀφθαλμῶν κείμενος ἀδελφὸς ἡμῶν· τῆ ὁποῖα τὴν ζωὴν καὶ τὸ πολίτευμα, καὶ ὑμεῖς μὲν ἀδελφοί, ἐν πολλοῖς ἔτεσιν εἶδετε, καὶ καλῶς γινώσκετε, καὶ ἐγὼ δὲ ἐν τῷ μεταξύ τῆς τετραετίας με ταύτης ἀρκετὰ ἐγνώρισα. Ἄυτὸς ὁ αἰοίδιμος, (αἰωνία σε ἡ μνήμη ἀξιομνημόνευτε,) ὑπὸ εὐσεβεσάτων καὶ εὐλαβεσάτων γονέων γεννηθεὶς, καὶ εὐσεβέστατα ἀνατραφεὶς, εἰς τὴν μαιρακιώδη τῆ ἡλικίαν ἀπορφανίσθη· καὶ διέτριψε μὲν χρόνον τινὰ ἐν τῇ Πατρίδι αὐτῆ, ὑσερον δὲ ἔχων ἐκ φύσεως πνεῦμα ἀρκετὰ βαθὺ καὶ περίεργον, καὶ μὴ ὑποφέρων νὰ βλέπῃ τὴν Πατρίδα καταθλιβομένην τῷ βαρυτάτῳ τυραννικῷ ζυγῷ τῶν βαρβάρων, τῷ μὲν σώματι ἐμάκρυνε φυγαδεύων, τῷ δὲ πνεύματι ἀείποτε συνεθλίβετο καὶ συνέπαχε τοῖς πάχυσιν ὁμογενέσιν αὐτῆ, καθὼς ἐγὼ αὐτήκοος αὐτῆ ἐγενομένη πολλὰκις λέγοντος, ἡμεῖς μὲν διατρίβομεν ἐδῶ ἐν ἡσυχίᾳ καὶ ἀναπαύσει, ἀμμή ἐκεῖνοι οἱ δυσυχεῖς; καὶ τὰ λοιπὰ, καθὼς αὐτὸς ἐσυνείδιζε.

Τῆ χρόνος δὲ προϊόντος, ἀφ' οὗ μετὰ πολλῆ κόπῃ, καὶ μεγάλης οἰκονομίας προσεκτῆσατο τὴν θεόθεν ἐπιχορηγηθεῖσαν αὐτῷ περισίαν, δὲν ἀπέβλεψεν εἰς ἡδονὰς, καὶ τρυφὰς, καὶ ἀναπαύσεις τῆς παρῆσης προσκαίρου ζωῆς, οὐδὲ εἶπεν, „ὡς ὁ ἄφρων ἐκεῖνος πλῆσιος, „ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ... Φάγε, πίε, εὐφραίνε· „ἀλλ' ἔχων κατὰ νῦν τὸ, οὐαὶ οἱ ἐμπεπλησμένοι; πάντοτε καὶ ἐφύλαττε, καὶ ἐδίδασκε τὴν ὀλιγάρχειαν, τὴν οἰκονομίαν, καὶ τὴν μετριότητα. Τελος, (νὰ μὴ πολυλογᾷ διὰ τὸ κατεπεῖγον τῆς ὥρας)

πρὸ χρόνων βλέπων τὰς δυνάμεις αὐτῆ κατὰ μικρὸν ἐλαττονεμέ-
 νας, δὲν ἔλειψε νὰ οἰκονομήσῃ τὰ κατ' αὐτὸν μετὰ μεγάλης καὶ
 βαθυτάτης φρονήσεως, καθὼς εἰς ὅλας μας καὶ ἔγινε, καὶ θελή-
 γένῃ γνωστὸν. Ὅθεν ἐκεῖνο ὅπῃ εἰς τὸν ἑαυτὸν τῆ ἐφειδολεύθη,
 τῆτο εἰς τὸν πλησίον τῆ φέρων αὐτοπροαιρέτως, ἀφθόνως, ἀπροσ-
 παθῶς, καὶ πλασιοπαροχώτατα ἀπὸ καρδίας τὸ ἔχυσε, πρὸς ὀρφα-
 νῶν ἐοικήθειαν, πρὸς θλιδομένων παραμυθίαν, πρὸς δυναστευομένων
 καὶ φυλακωμένων ἀναψυχὴν, πρὸς ἀδενῶν ἐπίσκεψιν, πρὸς γυμνῶν
 περιβολὴν καὶ περίθλαψιν, καὶ τὸ μέγιστον καὶ ἡρωϊκὸν, πρὸς τὸν
 κατὰ τὴν δυνάμιν τῆ φωτισμὸν τῆ φιλτάτη γένεος τῆ ὅπῃ θελῶν
 νὰ εἰπῆν ὅλα αὐτὰ, ὅτι ὁ λόγος τῆ θεῆ εἰσελθὼν εἰς τὰς αἰθαν-
 τικὰς ἀκοὰς τῆ μακαρίτη ἐγέννησε τὴν ἀκαπήλευτὸν καὶ ἄδολον
 Πίσιν, ἣ δὲ εὐπροαίρετος ψυχὴ τῆ, τὴν ἐκ τῆς πίσεως πρὸς τὸν
 θεὸν καὶ τὸν πλησίον ἀγάπην· αὐτὰ δὲ εἰσιν αἱ πρῶται καὶ μεγά-
 λαί ἐντολαί, καὶ καθὼς ὁ Κύριος εἶπεν, „ἐν ταύταις ταῖς δυ-
 σὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ Προφῆται κρέμαν-
 ται. Διὸ ἐπόμενον καὶ βέβαιον εἶναι, κατὰ τὴν τῆ Κυρία ἡμῶν
 ἀψευδῆ ἀπόφασιν, ὅτι ὁ αἰσθητικὸς ἔτος ἐκ εἰς κρίσιν ἔρχεται,
 ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τῆ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν.

Ἄλλ' ἢμπορεῖ τις νὰ ἐναντιωθῆ εἰς αὐτὰ λέγων, ναι, καὶ αὐ-
 τὸς, τῶρα ὅπῃ ἐπλησίασεν εἰς τὸν θάνατον, καὶ μὴ δυνάμενος ἔτε
 νὰ τὰ μεταχειριθῆ, ἔτε νὰ τὰ πάρη μαζίτῃ, τί ἄλλο ἤθελε νὰ
 κάμῃ; πρὸς τὸν ὁποῖον ἀποκρίνομαι διὰ μὲν τὸ νὰ τὰ μεταχει-
 ριθῆ, ὅτι αὐτὸς καὶ νέος ὢν, καὶ ἐν καταστάσει, ποτὲ δὲν ἐμεταχει-
 ρίθῃ ἀσώτως τὴν περιερίαν τῆ, ἀλλ' ἔζησε τὴν ζωὴν τῆ κατὰ τὸ
 Ἀριστοτελικὸν παράγγελμα, Ἐκ τῆ βίβη κράτιστον ἐξελεθεῖν,
 ὡς ἐκ συμποσίβ, μήτε διψῶντα, μήτε μεθύοντα· διὰ δὲ
 τὸ νὰ τὰ πάρη μαζίτῃ, ὅτι αὐτὸς ὄχι μόνον τῶρα, χθὲς δηλ. καὶ
 προχθὲς, ἀπεφάσισε νὰ κάμῃ τὰ τοιαῦτα θεάρεσα καλά, ἀλλὰ
 καὶ πρὸ ἀκοσι καὶ ἐπέκαινα χρόνων ἐμελέτα, καὶ ὄχι μόνον ἐμελέτα,

ἀλλὰ καὶ ἔπραττε, βοηθῶντας παντοιοτρόπως καὶ οἰκείας καὶ ξένας, πλὴν τὰ ἔκαμνε ἐχὶ σαλπίζων, ἀλλὰ κατὰ τὸ, μὴ γνῶτα ἢ δεξιὰ σε τί ποιεῖ ἢ ἀριστερά σε. οἱ κακῆθως ὅμως φιλόμοιροι μὴ γνωρίζοντες τὰ ἔνδον καὶ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀπατώμενοι ἐκ τῶν ἔξωθεν, πίπτουσιν ἐλεεινῶς εἰς τὸν βόθρον τῆς κατακρίσεως· λέγω δὲ καὶ ἄλλο, πότμος πλεῖστας βλέπομεν ἡμεῖς εἰς τὰς Ἰσορίας, ὅπῃ καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἔχματα τῆς θανάτων ἐσάθισαν ἀναποσπᾶσως προσηλωμένοι εἰς τὸν πλάτον, καὶ ἐξεμέτρησαν τὴν ζωὴν τῶν κοιταζόμενοι καὶ περιτριβόμενοι εἰς τὸ ὄχρον Μέταλλον τῆς γῆς· χωρὶς γὰρ φροντίσσει ποσῶς τί μέλλει γένη μετὰ ταῦτα, δια, ἢ ἀσόχαστος, ἢ παθητικὴ εἶναι ἢ ἀντίστασις τῆς ἀντιλέγοντος, ἐπειδὴ τοιαύτην προσπάθειαν εἰς τὸν πλάτον δὲν εἶχε ποσῶς ὁ μακαρίτης, ἔτε ἔδωσέ ποτε τόπον γὰρ εἰχωρήσει τοῖστον πάθος εἰς τὴν εὐδιάκριτον ψυχὴν τε, ἐκ τῆς ἐναντίας μάλιστα εἶχε περιφρόνησιν, καὶ ὀλιγωρίαν, καὶ ἐξουθενήσιν.

Λοιπὸν ὁ μὲν μακαρίτης ἔτω θεαρέσως ζήσας, καὶ ἔτω θεοφιλῶς ἐξοικονομήσας, διαθέσας, ἀσφαλίσας, τὰ κατ'αὐτὸν, ὅσον ἐδυνήθη, καὶ ἐξομολογηθεὶς μετὰ κατανύξεως ἄκρας, καὶ πανευλαβῆς ἀξιωθείς τῶν θείων μυστηρίων, μεταβέβηκεν ἐκ τῆς θανάτου εἰς τὴν ζωὴν. μένει δὲ τὸ ἐπίλοιπον εἰς τὴν Φιλάγαθον καὶ νενεχῆ παράσασιν τῶρα μὲν τῶν εὐγενῶν καὶ ἐντίμων ἐπιτρόπων τε· οἱ μὲν γὰρ ζῶντες ἐκ τῶν φίλων, οἱ δὲ τεθνεότες ἐκ τῶν ἐπιτρόπων δείκνυνται, λέγει ὁ σοφὸς Πλάτων· μετὰ ταῦτα δὲ, εἰς τὴν ἀγρυπνον οἰκονομίαν, καὶ πρόθυμον ἐνέργειαν τῶν φιλοτάτων συμπατριωτῶν τε, διὰ γὰρ διαμένη, καὶ γὰρ ἐκπληροῦται ὁ κοινωφελῆς καὶ ψυχωφελῆς σκοπὸς, καὶ ἡ θεάρεστος διατάξις τῆς αἰοιδίμης τέως ἀνδρός· διὰ τὸ ὅποῖον θέλων ἔχει πάντως καὶ αὐτοὶ παρὰ θεῶν μεγάλον τὸν μισθόν, καὶ παρὰ ἀνθρώπων τὸν

ἀξιοπρεπῆ ἔπαινον, ὡς ἐκπληρωταὶ καὶ ἐνεργηταὶ τῶν κοινωφελῶν, καὶ Θεοφιλῶν ἔργων· καὶ ταῦτα μὲν ἔτως.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ μακαρίτης ἄνθρωπος ἦν, καὶ ἐπειδὴ πᾶς ἄνθρωπος ψεύσης, κατὰ τὸν Δαβὶδ, καὶ εἰς καθαρὸς εὐρίσκεται ἀπὸ ῥύπτου, καὶ ἂν μία ὥρα ἢ ἡ ζωὴ αὐτοῦ, ἐσάθη δὲ καὶ συμπεπλεγμένος εἰς διαφορὰς καὶ πολυδαῖς τῆς πραγματείας ὑποθέσεις, καὶ πολλὰ ἐνδεχόμενον νὰ ἠδίκησέ τινα ἐκ τῆς φιλοκτησίας συναρπαδαίς· τυχόν δὲ νὰ ἐλύπησε καὶ πολλὰς διὰ τῆς ἐλευθερίας καὶ σκληρῆς λόγου τῆς, διότι αὐτὸς ἔτε ἐκολακεύετο, ἔτε ἐκολακευε. Διὰ τῆτο σᾶς προβάλλει σήμερον, δι' ἐμῆ τῆ ταπεινῆ καὶ ἀμαρτωλῆ, τὴν τελευταίαν ταύτην παράκλησιν, δηλαδή νὰ δώσητε εἰς αὐτὸν τὴν ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας ἀδελφικὴν συγχώρησιν, λέγοντες σὺν ἐμοί, ὁ Θεὸς συγχωρήσῃ σοι ἀδελφέ, καὶ αὐθις, ὁ Θεὸς συγχωρήσῃ σοι ἀδελφέ, καὶ ἐκ τρίτου, ὁ Θεὸς συγχωρήσῃ σοι ἀδελφέ. Ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐράνιος τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

Ἐγὼ δὲ, ὡς αἰοῖδιμε, ἀποχαιρετῶν σε, δέν σοι λέγω ἄλλο, μετὰ τὸ, Μακαρία ἡ ὁδὸς ἣ πορεύῃ σήμερον, εἰμὴ τῆς λόγου τῆς μεγάλῃς Πατρὸς Βασιλείᾳ, ἐπειδὴ ἐσὺ ἔτως ἐφρόντισας, «Κρείσσων μυρίων Παίδων πατέρα προσαγορεύεσθαι, ἢ μυρίους σατῆρας ἔχειν ἐν βαλαντίῳ... Λοιπὸν, τὴν ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς ἔργοις σε φιλοτιμίαν ἀποκομίσεις πάντως πρὸς τὸν Δεσπότην, καὶ ἤδη, καὶ ὅταν δῆμος ὅλος ἐπὶ τῆ κοινῆ Κριτῆ παρασάντες σὲ τροφέα, καὶ εὐεργέτην, καὶ πάντα τὰ τῆς Φιλανθρωπίας ἀποκαλῶσιν ὀνόματα Θεὸς ἔσαι ὁ ἀποδεχόμενος, ἄγγελοι ἐφημῶντες, οἱ ἀπὸ κτίσεως ἄνθρωποι μακαρίζοντες, δόξα αἰώνιος, σέφανοι δικαιοσύνης, Βασιλεία τῶν ἐρανῶν, ἀλλά σοι ἔσαι ἡς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν ὡς ἡ δόξα εἰς τῆς αἰῶνας τῶν αἰῶνων, ἀμήν.